

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus vuonna 2024

Materiaali perustuu osittain Ruokaviraston 12.3.2024
koulutukseen

Emilia Kavuncu
3.4.2024

Esityksen sisältö:

- Luomusitoumuksen perusvaatimukset
- Lisäkoulutuspäivä
- Myyntikasvivaatimus
- Rehuntuotantosopimus
- Kotieläintuotannon sitoumukset
- Haku vuonna 2024
- Sitoumuksien muutokset
- ELY:n terveiset

Yleistä luomusitoumuksesta

- Oma erillinen tukijärjestelmä.
- Hakijalta ei vaadita ympäristösitoumusta.
- Sitoumukset ovat viisivuotisia.
- Kaksi sitoumustyyppiä: kasvi / eläin
- Kasvintuotannon sitoumus voi olla myös *Osittainen luomusitoumus*
  - Sitoumus tehdään osalle tilan lohkoista (avomaan vihannekset)

Perusvaatimukset 1/3:

- Sinun on oltava aktiiviviljelijä (vähintään 18-vuotias)
- Sitoumuksen vähimmäisala 5 ha / 1 ha
  - ✓ 5 ha korvauskelpoista peltoa tai
  - ✓ puutarhakasvien viljelyssä vähintään 1 ha korvauskelpoista peltoa
- Peruskoulutusvaatimus
  - 5 pv kasvitilat + 2 pv eläintilat
  - Koulutus pitää olla suoritettu ennen sitoumuksen hakemista (hakuvuonna 30.4 mennessä)

Perusvaatimukset 2/3:

- Viljelijän on ilmoitauduttava luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään 30.4. mennessä (uudet toimijat)
- Valvontajärjestelmään kuulumisen lisäksi viljelijällä on oltava voimassa luomulain 23 §:ssä tarkoitettu sertifikaatti.
- noudatettava luonnonmukaisia kasvintuotantoa ja kotieläintuotantoa koskevia tuotantoehtoja

Luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisten tuotteiden merkinnöistä annetun asetuksen (EU) 2018/848 35 artiklan 1 kohdan mukainen sertifikaatti

I osa: Pakolliset tiedot	I.1 Asiakirjan numero FI-EKO-102.		I.2 Toimija tyyppi ☒ Toimija ☐ Toimijaryhmä
	I.3 Toimija tai toimijaryhmä Nimi Osoite Maa Suomi ISO-koodi FI	I.4 Toimivaltainen viranomainen tai tarkastuslaitos / tarkastusviranomainen Viranomainen Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (FI-EKO-102) Osoite PL 236, 20101, Turku Maa Suomi ISO-koodi FI	
	I.5 Toimijan tai toimijaryhmän toiminta (valitaan soveltuvat) • Tuotanto		
	I.6 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/848 35 artiklan 7 kohdassa tarkoitettut tuoteluokka/-luokat ja tuotantomenetelmät • (a) Jalostamattomat kasvit ja kasvituotteet, mukaan lukien siemenet ja muu kasvien lisäysaineisto Tuotantomenetelmä: – luonnonmukainen tuotanto, paitsi siirtymävaiheen aikana – tuotanto siirtymävaiheen aikana		
Tämä asiakirja on myönnetty asetuksen (EU) 2018/848 säännösten mukaisesti varmistuksena siitä, että toimija tai toimijaryhmä (valitaan soveltuva) toimii mainitun asetuksen mukaisesti.			
I.7 Päivämäärä, paikka Päivämäärä 16 joulukuuta 2022 11:38:03 +0100 CET Paikka Turku (FI)	Nimi ja nimikirjoitus Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	I.8 Voimassaolo Todistuksen voimassaolo alkaa 16/12/2022 Todistuksen voimassaolo päätty 31/12/2023	

Perusvaatimukset 3/3:

Lohkojen viljeleminen tulee aloittaa luonnonmukaisesti ensimmäisen sitoumusvuoden alussa

- ✓ vähintään 5 hehtaarin korvauskelpoisella alalla tai
- ✓ puutarhakasvien viljelyssä ja avomaan vihannesten viljelyssä vähintään 1 hehtaarin korvauskelpoisella peltoalalla.

- Kaikkien lohkojen on oltava luonnonmukaisesti viljeltyjä viimeistään toisesta sitoumusvuodesta alkaen
- Jos lisäät sitoumukselle lohkoja sitoumuskauden aikana, sinun on noudatettava lohkojen viljelyssä luonnonmukaisen tuotannon ehtoja sen sitoumusvuoden kasvukauden alusta lähtien, jolloin lisäät lohkon sitoumukseen.

Luomukorvauksen lisäkoulutus

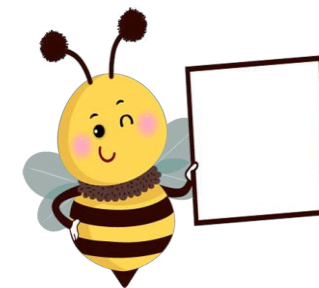
Suoritettava sitoumuskauden aikana. -> Huom. ensimmäiset mukautetut sitoumukset päättyvät jo 30.4.2025.

Yhden päivän koulutus

- Tulee sisältää: sitoumusehdot, luomun tuotantoehdot ja luomuviljely.
- Käytännössä koulutusta noin 5 tuntia.
- Toimitettava todistus tukihakemuksen liitteenä tai suoraan ELY-keskukseen

Neuvo 2030 neuvontaa vähintään 3 tuntia

- Sisältö: luonnonmukainen tuotanto
- Voi jakaa useampaan kertaan
- Toimitettava neuvontalomake 676, neuvonnan hankenumero, tai muu selvitys suoritetusta neuvonnasta ELY-keskukseen luomusitoumusasian liitteeksi sitoumuskäsittelijälle.

Myyntikasvivaatimus

Myyntikasveja on viljeltävä sitoumusvuoden aikana yhteensä vähintään 30 % siirtymävaiheen ohittaneesta sitoumusalasta.

Myyntikasvivaatimus koskee:

- Kasvitilat
- Avomaan vihannessitoumukset
- Kotieläinsitoumuksen tehneet tilat, jos pinta-alaa paljon suhteessa eläinmäärään. → Jos eläintiheys on alle 0,3 ey/ha, on pystyttävä perustelemaan rehualan tarve.

Myyntikasvilistan seoskasvustot

Seoskasvustojen on koostuttava myyntikasvilistalla mainituista kasveista

Seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/vilja)

- Valkuaiskasvi on herne, härkäpapu, makea lupiini (ei alaskanlupiini eikä komealupiini) tai linssi
- Kylvösiemenen painosta yli 50 % mainittua valkuaiskasvia, loppu viljaa

Seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/öljyk.)

- Kasvusto sisältää vähintään kahta tässä mainittua kasvia

Seoskasvusto (valkuaiskasvit)

Seoskasvusto (valkuaiskasvit + öljykasvit)

Seoskasvusto (vilja + öljykasvit)

Seoskasvusto (öljykasvit)

Myyntikasviksi ei lueta:

! Ennen tuleentumista korjattavia viljoja tai palkoviljoja ja niiden seoskasvustoja

- ✓ Jos kasvustoa ei voida yrityksistä huolimatta korjata tuleentuneena => pyydettyessä osoitettava paikkaan sidotulla valokuvalla, että tavoitteena on ollut tuleentuneena korjattava kasvusto.

Myyntikasvivaatimuksesta vapautuminen

Myyntikasvivaatimus ei koske, jos tilalla on

- a) luomukotieläintuotannonsitoumus ja tuottaa vuosittain rehua vähintään 50 % sitoumusalasta sitoumuksen kohteena olevan karjan rehuksi (nurmet ja kaikki rehuksi kelpaava)
  - > eläimiä vähintään 0,3 ey/ha.
- b) sopimus rehuntuotannosta luomukotieläinsitoumuksen antaneen tilan kanssa.
- c) sopimus rehuntuotannosta välitysliikkeen/rehuvalmistajan kanssa

Myyntikasvivaatimus / seuraamukset

- myyntikasvien pinta-alavaatimus ei täyty
  - luomukorvausta vähennetään
  - myyntikasvien puuttuva %-osuus x 1,5
  - myyntikasveja puuttuu alle 5% (mutta yli 0%) => tukea vähennetään 5%

Jos myyntikasvien määrässä on vajausta 2 kertaa kolmen vuoden aikana, seuraamus kaksinkertaistuu

Esimerkki: tilalla, jolla on 50 ha luomuvaiheessa olevaa sitoumusalaa tulisi olla myyntikasveja ilmoitettuna 15 ha jolloin 30% myyntikasvivaatimus täytyisi. Tilalla on kuitenkin vain 12 ha myyntikasveja täyttävää sitoumusalaa. Tällöin $12\text{ha} / 50\text{ha} \times 100\% = 24\%$ eli myyntikasveja täyttävää alaa on 24%. $30\% - 24\% = 6\%$ eli puuttuva prosenttiosuus myyntikasvien vaaditusta prosenttimäärästä. Puuttuva prosenttiosuus $6\% \times 1,5 = 9\%$, joka on maksettavasta luomukorvauksesta vähennettävä seuraamusprosentti.

- Vipuneuvojaan pyritään tekemään tarkiste myyntikasvien määrään!
- Rehuntuotantosopimuksen noudattamatta jättämisestä seuraamus on 30% luomukorvaukseen

Sopimus rehuntuotannosta

Sopimus rehuntuotannosta toisen tilan kanssa:

- Yhteistyötila on antanut sitoumuksen luomukotieläintuotannosta.
- Vähintään puolet sitoumusalan sadosta toimitetaan yhteistyötilalle.
- Kirjallinen sopimus toimitetaan ELY-keskukseen.
- Osapuolten on pidettävä kirjaa rehun toimittamisesta.

Sopimuksen sisältö:

- tilatunnukset, sopimuksen voimassaoloaika
- vuotuinen toimitettava rehu ja määrä (hehtaareina)
- perusteltava kotieläintilan rehun tarve

Sopimus rehuntuotannosta välitysliikkeen tai rehuvalmistajan kanssa

Sopimuksen sisältö:

Toimitettava rehunlaji ja määrä sekä käytävä ilmi, että:

- ✓ toimitettu tuote on luonnonmukaisesti tuotettua
- ✓ tuotteen vastaanottaja kuuluu luomuvalvontaan ja oltava voimassa oleva Traces-sertifikaatti.

Uusi kotieläintilan sitoumus / uusi eläinlaji sitoumukseen

Uusi kotieläintilan sitoumus:

Hakijan on liityttävä luomuvalvontajärjestelmään 30.4 mennessä sen eläinlajin/-lajien osalta, jotka haluaa sitoumukseen samana vuonna

Jos kotieläintilan sitoumus on jo olemassa ja haluaa uuden eläinlajin mukaan

- Uusi eläinlaji on ilmoitettava 30.4 luomuvalvontaan

Eläinlajien vaihto tai lisäys

Tilalla voi olla myös tavanomaisesti tuotettuja eläimiä

- Eläinten oltava eri eläinlajeja kuin luomussa

Eläinlajeja voi vaihtaa tai lisätä sitoumuskauden aikana

- uudelle eläinlajille on tehtävä alkutarkastus
- Sitoumuksen eläinlajeja voidaan muuttaa vain sitoumus- tai kalenterivuoden alusta.

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon korvauksen maksatuksen edellytykset

- luonnonmukaisesti kasvatettuja tuotantoeläimiä oltava keskimäärin vähintään 5 eläinyksikköä (ey) jokaisena sitoumusvuonna
- Tilan eläintiheyttä laskettaessa otetaan huomioon maatilan keskimääräinen eläinmäärä kalenterivuoden aikana => tiedot eläinrekistereistä (pl. siipikarja)

Luomusitoumuksen haku 2024

Uudet sitoumukset haettavissa Vipu-palvelussa sähköisesti.

Lisäalat myös haettavissa, mutta vielä ei tiedetä tuleeko haku sähköisesti vai lomakkeella

Sitoumuksen muutoksille lomake 215M

- Tilatyypin muutokset
  - Sitoumukseen hyväksytyjen eläinlajien poistot/lisäykset
  - Myyntikasvitiedon muutokset
- > Palautus ELY-keskukseen viimeistään 18.6

Lisäalat vuonna 2024

- Lisäalaa on haettavissa v. 2024
- Ei pinta-alarajoituksia
- Lisäalaa varten ei tarvitse enää hakea uutta sitoumusta
- Lohkojen oltava korvauskelpoisia
- Sitoumukselle voi lisätä alan, joka on poistettu maatalouskäytöstä v. 2023 ja joka palaa maatalouskäyttöön
  - ✓ Edellytyksenä, että ala säilyy maatalousmaana
  - ✓ Ollut v. 2022 korvauskelpoista alaa
- Kaikilla tilan lohkoilla noudatettava luomutuotannon ehtoja (myös sitoumuksen ulkopuolella olevilla lohkoilla) pl. osittaisen sitoumuksen tavanomaisessa viljelyssä olevat lohkot

Peruslohkon laajentaminen kun ala alle 0,5 ha

Peruslohkon muotoa parannettaessa syntyvä lisäala hyväksytään korvauskelpoiseksi, jos

- Ala rajautuu olemassa olevaan peruslohkoon
- On kooltaan alle 0,5 ha ja max 5% lohkon p-alasta

Siirtymäajan lyhennystä ei tarvitse hakea

- Kun olemassa olevaa peruslohkoa laajennetaan alle 0,5 hehtaaria ja enintään 5 prosenttia
- ja pinta-alan muutos ilmoitetaan tukihakemuksessa tai erillisellä ilmoituksella ELY-keskukselle.

Sitoumusalan poistaminen sitoumukselta

- Lohkoja voi siirtää toiselle viljelijälle sitoumuskauden aikana
- Voi poistaa alan, joka ei ole enää maatalousmaata, mutta joka jää viljelijän omaan hallintaan (esim. tonttimaa)
- Voi vaihtaa korvauskelpoisuuksia lohkojen välillä
- => **ei tule seuraamuksia**

Sitoumuksen siirto/sukupolven vaihto

- Koko sitoumuksen voi siirtää tai jakaa saman tilan osalliselle tai toisen tilan viljelijälle.
- Siirron saaja voi jatkaa sitoumusta tai sen osan noudattamista jäljellä olevan sitoumuskauden ajan.
- Siirron saajan tulee täyttää korvauksen saajan edellytykset: aktiiviviljelijä, ikävaatimus, luonnonmukaisen tuotannon koulutusvaatimus, luomuvalvontaan kuuluminen.
- Jos jatkaja ei jatka sitoumuksen noudattamista, sitoumus raukeaa ja sitoumuksesta luopujalle ei seuraa takaisinperintää. Jos sitoumus raukeaa hyväksyttävällä tavalla, tällöin ei tarvitse suorittaa yhden päivän lisäkoulutusta.
- Sitoumuksen siirtämistä haetaan 15 työpäivän kuluessa omistus- tai hallintaoikeuden siirtymisestä toimittamalla lomake 160 ELY-keskukseen. Mukaan seuraavat liitteet; koulutustodistus, todistus hallinnan siirrosta eli kopio kauppakirjasta/vuokrasopimuksesta.

Sitoumus päättyy

- Ei seuraamuksia, kun sitoumus päättyy ao. syistä
  - Tilan korvauskelpoinen ala jää alle 5 ha peltojen hallinnan siirron vuoksi
  - Puutarhakasvitilalla ala vähenee alle 1 ha
  - Eläinmäärä laskee alle 5 ey (hallinnan siirron vuoksi)
  - Jos sitoumus päätetään muusta syystä => takaisinperintä (pl. ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde)

Sitoumustyyppin vaihto

- Tila voi muuttaa sitoumustyyppiä sitoumusvuoden vaihtuessa
- Kasvinviljelytila => kotieläintila
- Kotieläintila => kasvinviljelytila
  - Kotieläintilalla on pysyttävä luomuvalvonnassa kotieläinten osalta 30.4 asti
- Huomioitava myyntikasvivaatimus

Sitoumusehdot

[Luomu sitoumusehdot Ruokaviraston sivuilla](#) vuosi 2023 (ruokavirasto.fi)

[Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen sitoumusehdot 2024 Ruokaviraston sivuilla](#) vuosi 2024 (ruokavirasto.fi)

[Luomun lomakkeet ja ohjeet Ruokaviraston sivuilla](#) (ruokavirasto.fi)

Luonnonmukaisen tuotannon korvaustasot

- **Kasvintuotanto 160 € / ha**

- **Kotieläintuotanto**

- **160 €/ha + 130 € / 0,5 ey / ha**

Luomutuotannon kotieläinkorvaus maksetaan niin

isolla pinta-alalle, kuin 0,5 ey/ha riittää

- **Avomaan vihannestuotanto 590 € / ha**

Korvausta ei makseta

- Puuvartisten energiakasvien alasta
- Muun hampun kuin EU kokonaan rahoittamaan perustulotukeen oikeuttavan hampun alasta
- Suojavyöhykelohkoista (luomukasvintuotanto)
- Ekojärjestelmän luonnonhoitonurmista ja monimuotoisuuskasveista (luomukasvintuotanto)
- Kasvimaan alasta

Hämeen ELY:n luomuterveiset

- Vuonna 2023 Hämeessä haettuja luomusitoumuksia oli 227 kpl
- Luomukorvauksen ennakot maksettiin vuoden 2023 marraskuun aikana ja loppumaksu sekä kotieläintilan korvaus tullaan maksamaan toukokuun aikana (v.2024)
- Vuoden 2023 sitoumuksista noin alle viidesosa mukautettiin ja tällöin päätökselle tulee näkyviin mukautettu sitoumusaika. Myös mukauttajat ovat sitoutuneet noudattamaan uuden ohjelmakauden sitoumusehtoja
- Vuoden 2023 sitoumuspäätökset tullaan lähettämään huhtikuun lopussa
- Sitoumuksen siirto (lomake 160) pitää muistaa toimittaa YTA-alueen lisäksi myös ELY-keskukseen jos siirto koskee myös luomusitoumusta!
- Lomake 215M koskien sitoumuksen muutoksia ja lisäkoulutuksen todistukset (mahdollista jättää myös päätukihaun liitteenä) ja neuvontalomakkeet toimitetaan ELY-keskukseen

Yhteystietoja

- kirjaamo.hame@ely-keskus.fi tai postitse: Maaseutuyksikkö, Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Kirkkokatu 12, PL 29, 15141 Lahti
- Seurantaan Facebookista 😊 löytyy myös hakusanoilla Hämeen ELY tai maaseutu-häme
- <https://www.facebook.com/maaseutuhame/>
- <https://www.facebook.com/helykeskus>

Hämeen ELY:n luomutiimi

Luomutiimissä:

Luomuvalvonnasta vastaa Annemari Sillanpää puh: 0295 025 047

annemari.sillanpaa@ely-keskus.fi

Luomusitoumuksista vastaa sekä luomuvalvonnan apuna toimii Emilia Kavuncu

Puh: 0295 025 167 emilia.kavuncu@ely-keskus.fi

Luomuvalvonnan apukäsinä toimii myös Eija Purtsi

Mielellään saa olla yhteydessä 😊 Neuvotaan ja selvitetään!

